

งานประชุมวิชาการสมาคมพุดชาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย ประจำปี พ.ศ. 2563
เรื่อง Integrated Health and Social care for Longevity

Received: 2 February 2020
Revised: 6 March 2020
Accepted: 7 March 2020

Incidence and Predictive Factors for Post-operative Delirium among Older People

Kanokarn Kongpatee*, Darawan Augsornwan*, Wasitthe Setwong*, Natthawadee Boonrueng*,
Parakorn Surakulprapa**

*Surgery ward 3c surgery and orthopedics Faculty of medicine Khon Kaen University

**Department of Surgery Faculty of medicine Khon Kaen University

Background and objectives: Delirium is a common symptom in older people who undergo surgery. When this condition occurs, it affect not only older people, but also caregivers and health service systems. This study aimed to study incidence and predictive factors with post-operative delirium among older people who were admitted to the surgical ward.

Material and Method: This was a retrospective study. The population were 522 older people which age 60 years or above, had surgery and were admitted to surgical ward at Srinagarind hospital, Faculty of Medicine, Khon Kaen university between January 2013 – December 2015. Data were collected by reviewing medical records and nurse note for personal information and illness history, Thai version of Confusion Assessment Method (CAM-algorithm), and the recorded form which was developed by the researcher with Cronbach's alpha coefficient as 0.83. Personal informations were analyzed by using descriptive statistics, however, correlation and prediction between factors were analyzed by using Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The significance level at $p < 0.05$ was applied.

Results: The study showed that the incidence of post-operative delirium in older people was low (4.78 %). Factors that can be used to predict the post-operative delirium among older people were blood loss more than 900 cc, surgery duration more than 300 minutes, receive blood/fluid more than 300 cc, General analgesia and post-operative pain level of 24 hours between 8-10 points. These five factors together joining to predict and explain the occurrence of post-operative delirium ($p < 0.001$) at 14% ($R^2 = .140$)

Conclusion: Predictive factors of post-operative delirium in older people was found that the most common factors were the stage in the operating room management is quite difficult because the type of surgery is a major surgery that is needed which inevitably requires anesthesia like GA, blood loss and replacement with blood and fluid is already in crisis in the operating room but in the role of nurses it should be assessed and managed another important factor of pain especially assessment pain by reliability, continuity and appropriate then managing symptoms of both medication and non-medication in order to alleviate the pain will reduce the factors of post-operative delirium in older people.

Keyword: Incidence, predictive factors, older people, post-operation delirium

งานประชุมวิชาการสมาคมพฒณาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุไทย ประจำปี พ.ศ. 2563
เรื่อง Integrated Health and Social care for Longevity

อุบัติการณ์และปัจจัยทำนายภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังผ่าตัด

กนกกาญจน์ กองพิธี* ดารารวรรณ อักษรวรรณ* วาสสิฐี เศษวงศ์ ญัฐวดี บุญเรือง* พลากร สุรกุลประภา**

*หอผู้ป่วย 3 ค แผนกการพยาบาลศัลยกรรมและออร์โธปิดิกส์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

หลักการและวัตถุประสงค์ : ภาวะสับสนเฉียบพลันเป็นกลุ่มอาการที่พบได้บ่อยในผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัด เมื่อเกิดภาวะนี้จะมีผลกระทบต่อตัวผู้สูงอายุ ผู้ดูแล และระบบบริการสุขภาพ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์และปัจจัยทำนายภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรม

วิธีการศึกษา : การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบย้อนหลัง (Retrospective study) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เข้ารับการรักษาโดยการผ่าตัด ในหอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 522 ราย ช่วงระหว่างเดือนมกราคม 2556 – ธันวาคม 2558 เก็บข้อมูลด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลและประวัติการเจ็บป่วย บันทึกทางการแพทย์และบันทึกทางการพยาบาล แบบประเมิน Thai version of Confusion Assessment Method: CAM-algorithm แบบเก็บข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะสับสนเฉียบพลันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC* ใช้สถิติเชิงบรรยายในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ปัจจัยทำนายด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p \leq 0.05$

ผลการศึกษา : พบว่าอุบัติการณ์การเกิดภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังการผ่าตัด พบร้อยละ 4.78 จาก 522 ราย พบ 25 ราย มีตัวแปร การเสียเลือดมากกว่า 900 ซีซี ระยะเวลาในการผ่าตัดมากกว่า 300 นาที การได้รับเลือด/สารน้ำมากกว่า 300 ซีซี ชนิดการดมยาสลบแบบ GA (General Anastasia) และระดับความปวดหลังผ่าตัด 24 ชั่วโมงระดับ 8-10 คะแนน ที่ร่วมกันทำนายการเกิดภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายการผันแปรการเกิดภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดได้ร้อยละ 14 ($R^2 = .140$)

สรุป : ปัจจัยทำนายของการเกิดภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังผ่าตัด พบว่าเป็นปัจจัยที่พบส่วนใหญ่ในช่วงของระยะในห้องผ่าตัด ซึ่งการจัดการค่อนข้างลำบากเนื่องจากชนิดของการผ่าตัดเป็นการผ่าตัดใหญ่ที่มีความจำเป็นซึ่งหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องมีการดมยาสลบแบบ GA และต้องมีการสูญเสียเลือด และมีการทดแทนด้วยเลือดและสารน้ำอยู่แล้วในภาวะวิกฤติในห้องผ่าตัด แต่ในบทบาทของพยาบาลพบว่าควรมีการประเมินและจัดการอาการปัจจัยสำคัญอีกหนึ่งปัจจัยเรื่องของความปวด โดยการประเมินความปวดอย่างถูกต้อง ต่อเนื่อง เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และจัดการอาการทั้งใช้ยาและไม่ใช้ยาเพื่อจะได้บรรเทาความเจ็บปวดลง ซึ่งจะช่วยลดปัจจัยการเกิดภาวะสับสนเฉียบพลันในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดได้

คำสำคัญ : อุบัติการณ์, ปัจจัยทำนาย, ภาวะสับสนเฉียบพลัน, ผู้สูงอายุที่ได้รับการผ่าตัด